

נעלה את אחוז השומן בחלב *

עים את תנובת החלב, לא שמנו לב לאחוז השומן. נדמה לי, שצריך לעשות תפנית די חדה מבחינה טיפוחית, והתוצאות הראשונות שקיבלנו מהפר „לוז“ מצביעות על כך שזה אפשרי. ייתכן, שהוויכוח הנצחי על תנובה גבוהה ועולה באופן מתמיד עדיין לא הסתיים, אך מי שמסתפק ברפת עם תנובה ממוצעת של 7,000 ליטר לפרה ורוצה באחוז שומן של 3.5%—3.7%, זכותו לדרוש שיעמידו לרשותו זירמה של פרים המורשים אחוזי שומן גבוהים, תוך שמירה על רמת התנובה שלו. הפר „לוז“ עודנו בשימוש, והשאלה הנוספת היא — במי להזריע את בנותיו, מבלי לסכן את ההישגים הטיפוחיים. כי במידה שנוזרע את בנותיו עם פרים של קווי דם שהיינו רגילים להם, לא נשמור על אחוז השומן המקווה. הצעתי היא-אפוא לחזור ולהביא זירמה שוודית ולגדל מספר פרים מקווי דם הולשטיין-פריז משוודיה. ועד שנוכה לפרים בדוקים מזירמה זו יעברו 4—5 שנים, לכן הצעתי הנוספת, במקביל לראשונה היא — להביא 3—4 עגלים מובחרים, ואולי נצליח להעשיר תוך זמן קצר את מבחר הפרים העומדים לרשותנו.

פרנטו, גבעת-חיים

בימים אלה סיימו 3 מבכירות, בנות הפר „לוז“ את תחלובתן הראשונה במשקנו, גבעת-חיים, הקה"מ. לשלושתן תנובת חלב גבוהה-יחסית, ואחוז שומן בחלב גבוה מן הרגיל.

שם המבכירה	כמות החלב בתחלובה, ק"ג	י"ח	אחוז השומן	תנובת חלב יומית ממוצ' ק"ג
צפרא	5,205	269	3.95	19.4
צברית	5,739	351	3.71	18.9
שיכונה	5,179	289	3.71	17.9

הפר לוז הוא בן הפרה זוהר 4,783, שהרתה מזירמת יבוא של הפר השוודי — דנילו 506.

הבעיה של שומן גמור בחלב — היא בעיה כאובה כל-ארצית. אילו יכולנו להגדיל את אחוז השומן ב-0.3 יכולנו להימנע כמעט מייבוא חמאה מחו"ל, שמחירו נע בין 700 ל-1,000 דולר הטונה. גם למשק בודד יש עניין כלכלי בזה, כי לפעמים רווחיות ענף הרפת תלויה בהכנסה של 200 ל"י נוספות לפרה. ניקח לדוגמה רפת של 7,000 ליטר במוצק, כשבעד כל עשירית נוספת של שומן משלמים 0.55 אג', מסתכמת התוספת למחיר בעד 0.3% שומן ב-1.65 אג' לליטר חלב, ובעד כל הכמות סכום של 115 ל"י לפרה, שאין עליהן הוצאות מיוחדות.

הרי ידוע לכול, שהבקר הישראלי באיטליה וגם בפרס מגיב אחוז שומן סביב 3.5%, לעומת 3.2% בארץ. ייתכן שפחיתת השומן באה בחלקה מסיבות אקלימיות. הבעיה חמורה במיוחד בעמק הירדן. אבל גם אצלנו הגיעו משקים בודדים לאחוז שומן גבוה-יחסית, כמו משק גבת עם 3.6% במוצק, אך לא כולם יכולים לנהוג בצורת ההזנה הנהוגה אצלם.

השאלה היא — האם לא שגיגנו מבחינה טיפוחית? — אולי מתוך רדיפה להגדיל בכל האמצ-

* ראה מאמרו של בנימין לב בהקשר זה, בחוברת הנוכחית בנושא שומן החלב וערכו, עמ' 39.

התאחדות מגדלי בקר בישראל
 משתתפת בצערו של הח'
דוד זבולוני, ובני ביתו
וקיבוץ כפר מסריק
 על פטירת
אשתו, האם וחברת הקיבוץ

הנהלת ההתאחדות וחברי המזכירות
 על עיובדי המשרד כולם
 משתתפים בצערו של הח'
זאב זיידנפלד
 על פטירת
אביו ז"ל